

نم رصب لاجورخ» مالک حرش؛ «نیعلا هیلع ءاده شلادیس نیب ت رد مالسل «تیؤر»

- هقیلعت :لوا شخب
  - تیاور لصا
- تانایب :مود شخب
  - «رونلاب رصباف»
- «نذالال نم عمسلا و»
- «نوله اچال هاداع هرونب»

هقیلعت :لوا شخب

تی اور لصا

هیبأ نع دمحم نب رفعج قداصلالینثدح و یشرقلا بهو نب بهو لاق ۵- ع یلع نب نیسحلا یلإ اوبتک ةمصلا لهأ نأ ع هیبأ نع رقابلا دعب اما *میحرلا نمحرلا هللا مسب -مهیلإ بتکف دمصلال نع هنولأسی ریغب هیف اوملکت ال و هیف اولداجت ال و نآرقلا یف اوضوخت ال ریغب نآرقلا یف لاق نم لوقي ص هللا لوسری دج تعمس دقف ملع دمصلال رسف دق هباحبس هللا نإ و رانلا نم هدعقم أوبتیل ف ملع و .دلوي مل و دلي مل» لاقف هرسف مث «دمصلا هللا دحأ هللا» لاقف و دلولاك فیثك ءیش هنم جرخي مل دلي مل «دحأ اوفك هل نكي مل فیطل ءیش ال و نیقولخملا نم جرت یثلا ةفیثکلا ءیشأل رئاس مهلا و ةرطخلا و مونلا و ةنسللاک تاودبلا هنم بعشتی ال و سفنلاک و ةبغرلا و اجرلا و فوخل و ءاکبلا و کحضلا و ةجهبلا و نرحلا و هنم دلوتی نأ و ءیش هنم جرخي نأ یلعات عبشلا و عوجل و ةمأسلا نم جرخي مل و ءیش نم دلوتی مل دلوي مل و -فیطل و فیثک ءیش و ءیشلا نم ءیشلاک اهرصانم نم ةفیثکلا ءیشأل جرخي امک ءیش نم رامثلا و عیبانیلا نم ءاملا و ضرأل نم تابنلا و ةبادل نم ةبادل نم رصبلاک اهزکارم نم ةفیطللا ءیشأل جرخي امک ال و راجشأل و [1]مفلال نم قودلا و فنألال نم مشلا و نذألال نم عمسلا و نیعلا نم رانلاک و [2]بلقلا نم زیمتلا و ةفرعلا و ناسللا نم مالکلا یلع ال و ءیش یف ال و ءیش نم ال یذلا دمصلال هللا وه لب ال رجحلا ام یشالتي هتردقب ءیشأل ئشنم و اهقلاخ و ءیشأل عدبم ءیش مکلف [3]هملعب ءاقبلل قلخ ام یقبي و هتیشمب ءانفلل قلخ ریبکلا ةداهشلا و بیغلا ملاع -دلوي مل و دلي مل یذلا دمصلال هللا [4].دحأ اوفك هل نكي مل و -للاعتمال

ترابع حرش

نذألال نم عمسلا و نیعلا نم رصبلاک اهزکارم نم ةفیطللا ءیشأل جرخي امک ال «:هلوق «مفلال نم قودلا و فنألال نم مشلا و

[5]باتک هقیلعت

رصبلا ةوق جورخک لحملال جراخ یلا اهجورخ ال اهلحم یف اهرهظ و (۱)ةوقلا جورخ لیبق نم ةثالثلا هذه (۲)ناسنإلا اءکردي ۳مل و کلذک نوکت نأ نکمي و ،عاعشلاب لوقلا یلع نیعلا جراخ یلا

هقیلعت رب هقیلعت

هراپعلاروهظ فلأخی ءلعل و (١)

ءءوربلل و ءرارلل نل هرنالطن اءك و رونل نإف ؛ ناهرلل و ناءءولابل ناسنالا اءكرءل و ناهرل وه لب (٢)
ملاع فل سلل و ءءرللمل سفنل فل الل اهل ءووال فل كرءا للل سء ءرللم اهرل و ءسوللل و ءبولرلل و
زءللمل مالكلل اءه رلطن نل و لءول نل ءوءللم ءاعشلابل لوللل نوكل نل نكلل و اهءءءم الل ماسءالل
للل ءل ءل نوكل فل ءلعل ءلل مالس ءاءهشلل ءلسل

م- ء كرابل ناضمرهش فل مالسللاهلل نل نل مؤمللرل مءام ءلل ءلللل هءه فل فل ءلل ءلل نل
١٤١٠

ءول ءورءل لءملا ءراء لل اهءورء الل اءلءم فل اهرهظ و ءوللل ءورء للل ءل نل ءءالءلل هءه . [1]
ناسنالا اءكرءل مل و كلءك نوكء نل نكلل و ، ءاعشلابل لوللل ءلعل ءلعل ءراء للل رصللل

رللل نل نل رونل ءورءل . [2]

ءللشملل ءبسائل ملعلابل فلابل ءاقب و ءللشملابل فلابل ءلشالء مالسلل ءلعل ءلعل . [3]
و ، ءءءم مالسلل مهللل ءلللل لهأ بهءم فل اءنأل فلبل مل ملءلل ملعلل و فل فل مل ءءءملا
ءللشملل و ملعلل ءلعلء نل ءراء ءللش الل

[4] ٩١-٩٠ ص ؛ (ءوءللل) ءلءولل

[5] فلنارهظ فل نل سء مشاه ءلسل ءالسا ءللل

تانایب :مود شخب

«رونلاب رصباف»

ناكراً ةعبرأ و مئاعد عبرأ و عئابط عبرأ اهفرعي نأ هسفن ةرملا نافر ع لاق و مهفلا لقعلأ نم و لقعلأ همئاعد و مغلبلا و حيرلا و ةرملا و مدلا هعئابطف و رونلاب رصبأف هتنيط هتروص و ءاملا و حورلا و رانلا و رونلا هناكراً و ظفحلا اذهف ءاملاب ماعطلا و قوذلا معط دجو و حورلاب كرحت و عماج و رانلاب برش و لكأ [1]هتروص سيسات

تيؤر لي لحت

و ندى . «[3]رونلاب لقع و عمس و رصباف» : دراد لالع هخسن رد «[2]رونلاب رصباف» .تسا رون ي هلىسو هب ندىمهف و ندىنش

- [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

رون اب دوش یم ار ندى . تسین روطنم یسح رون طقف هک دوش یم مولعم ، لقع و عمس ی هنیرق هب مه ،ندى رد رون دوش یم مولعم . تسین روج یسح رون اب ندىمهف و ندىنش یلو ،تسناد روج یسح . تسا نأ دُغم ،یسح رون هک تسا یرون

ناسنا یسیطانغم یاه هلاّیس

[5]دوش یم جراح یسیطانغم و یجوم یاه هلاّیس ناسنا رعاشمو اوق و مشچ زا : دنیوگ یم مه اه یزورما یم عیش نأ هب وا زا ییاه هلاّیس هکلب ،تسین عیش ندى فرص ، دنک یم هاگن ناسنا هک یتقو . دسر .

تاگردم رد ناسنا هاگن رثا

دندیسر نوچ . تسا هدزاجرد یم تاکیزیف هک تسا لاس یس : دنیوگ یم انتفسلف رد ردص موحرم نیا دندروخرب هک یلکشم . دنوشب ربخ اب نأ نورد زا و متا ل رد دنورب دنتساوخ یم هک ییاج هب ! [6] [7]وا کَرْدُم عَزج دوش یم رطان هاگن دندى هک دوب

رگ هدهاشم رثا

. دراذگ یم رثا متا رد نم هاگن ینعی . دش [8]موتناوک کیزیف شیادیپ اشنم هک دوب لکشم نیمه رییغت و دینک یم شهانگن دیراد هک دمهف یم ، دینک یم هاگن نأ هب امش هک یم تا رگید ترابع هب

دی‌وش عل‌ط‌م ن‌آ را ام‌ش ه‌ک ت‌س‌ی‌ن ی‌ت‌ب‌ا‌ث ت‌ی‌ع‌ق‌ا‌و کی ! د‌ه‌د ی‌م ت‌ی‌ع‌ق‌و‌م

ام‌ش ک‌ر‌د‌م [9] ی‌ ه‌ژ‌ب‌اُ ع‌ز‌ج د‌وش ی‌م ام‌ش ن‌د‌ی‌د و ن‌ا‌م‌ه م‌ه ن‌آ ر‌ی‌ی‌غ‌ت‌و ن‌ا‌م‌ه ام‌ش ن‌د‌ی‌د ه‌ک‌ل‌ب

ن‌ی‌ع‌ل‌ا ن‌م ر‌ص‌ب‌ل‌ا ج‌و‌ر‌خ‌ک

ء‌ا‌ی‌ش‌ا‌ل‌ا ج‌ر‌خ‌ی ا‌م‌ک ا‌ل « : د‌ن‌ی‌ا‌م‌ر‌ف ی‌م «د‌ل‌و‌ی م‌ل و د‌ل‌ی م‌ل» ح‌ی‌ض‌و‌ت ر‌د (ع) ا‌د‌ه‌ش‌ل‌ا‌د‌ی‌س ت‌ر‌ض‌ح
ت‌ر‌ض‌ح ی‌ل‌و‌ق ت‌ا‌ز‌ج‌ع‌م ز‌ا ن‌ی‌ا ت‌ف‌گ د‌وش ی‌م «[10] ن‌ی‌ع‌ل‌ا ن‌م ر‌ص‌ب‌ل‌ا‌ک ا‌ه‌ز‌ک‌ا‌ر‌م ن‌م ه‌ف‌ی‌ط‌ل‌ل‌ا
ت‌س‌ه

ه‌ک ت‌س‌ا ی‌ی‌ا‌ن‌ع‌م ن‌ی‌ر‌ت ق‌ی‌ق‌د ن‌ی‌ا . د‌ی‌آ ی‌م‌ن ن‌و‌ر‌ی‌ب م‌ش‌چ ز‌ا ه‌ک ر‌ص‌ب : د‌ی‌و‌گ‌ب ی‌س‌ک ت‌س‌ا ن‌ک‌م‌م
ر‌و‌ن ن‌د‌ی‌ب‌ا‌ت و ن‌د‌ر‌ک ز‌ا‌ب م‌ش‌چ ف‌ر‌ص د‌ن‌ی‌ب ی‌م ی‌س‌ک ی‌ت‌ق‌و ه‌ک د‌وش ی‌م ر‌ت ن‌ش‌و‌ر ز‌و‌ر ه‌ب ز‌و‌ر ش‌ی‌ا‌ی‌ا‌و‌ز
ت‌ر‌و‌ص ی‌س‌ا‌ک‌ع‌ن‌ا ک‌ی غ‌ا‌م‌د د‌ع‌ب . د‌و‌ر ی‌م غ‌ا‌م‌د ه‌ب ه‌ی‌ک‌ب‌ش ز‌ا ، د‌ب‌ا‌ت‌ب د‌ی‌ا‌ب ر‌و‌ن . ت‌س‌ی‌ن ه‌ی‌ک‌ب‌ش ه‌ب

د‌و‌ج‌و ر‌ص‌ب‌م ف‌ر‌ط ه‌ب ی‌ا ه‌ل‌ا‌ی‌س ل‌ا‌س‌ر‌ا ا‌م‌ت‌ح ن‌د‌ی‌د ن‌ی‌ا ر‌د . د‌ر‌ی‌گ ی‌م ت‌ر‌و‌ص ن‌د‌ی‌د ت‌ق‌و ن‌آ . [11] د‌ه‌د ی‌م
، د‌ی‌ن‌ک ن‌ا‌ش‌ه‌ا‌گ‌ن ه‌ک ن‌ی‌م‌ه ، ج‌ا‌ز‌م و ح‌و‌ر و ت‌ف‌ا‌ط‌ل ت‌ل‌ع ه‌ب ه‌ک د‌ن‌ت‌س‌ه د‌ا‌ز‌و‌ن ی‌ا‌ه ه‌چ‌ب م‌ه ش‌د‌ه‌ا‌ش . د‌ر‌ا‌د
ی‌م ه‌ج‌و‌ت‌م ، د‌ی‌ن‌ک ی‌م ه‌ا‌گ‌ن ه‌ک ا‌ر ف‌ی‌ط‌ل د‌ا‌ر‌ف‌ا‌ی . د‌ر‌ا‌د‌گ ی‌م ر‌ی‌ث‌ا‌ت و‌ا ر‌د ا‌م‌ش ن‌د‌ی‌د ! د‌ن‌وش ی‌م ر‌ا‌د‌ی‌ب
ه‌ن ، د‌ش ل‌ا‌س‌ر‌ا ی‌ز‌ی‌چ ی‌ن‌ع‌ی . ه‌ا‌گ‌آ‌د‌و‌خ‌ا‌ن ی‌ت‌ح ا‌ی ه‌ا‌گ‌آ د‌و‌خ . د‌ن‌ک ی‌م ن‌ا‌ش‌ه‌ا‌گ‌ن د‌ر‌ا‌د ر‌ف‌ن ک‌ی ه‌ک د‌ن‌وش
ه‌ک‌ل‌ب ت‌س‌ی‌ن ه‌د‌ن‌ر‌ی‌گ ط‌ق‌ف م‌ش‌چ ه‌ک ت‌س‌ا ی‌د‌ی‌ج‌ ث‌ح‌ب ک‌ی ن‌ی‌ا . م‌ش‌ا‌ب ه‌د‌ر‌ک ت‌ف‌ا‌ی‌ر‌د ط‌ق‌ف ه‌ک‌ن‌ی‌ا
ج‌ا‌و‌م‌ا د‌و‌خ‌ز‌ا ر‌ا‌د‌ا‌ر ل‌ث‌م ه‌ک ش‌ا‌ف‌خ ل‌ث‌م . ت‌س‌ا م‌ه ه‌د‌ن‌ر‌ی‌گ ، ت‌س‌ا ه‌د‌ن‌ت‌س‌ر‌ف ن‌و‌چ . ت‌س‌ه م‌ه ه‌د‌ن‌ت‌س‌ر‌ف
د‌ن‌ک ی‌م ت‌ف‌ا‌ی‌ر‌د و د‌ن‌ک ی‌م ل‌ا‌س‌ر‌ا

«ع‌ا‌ع‌ش» ه‌ی‌ر‌ط‌ن

[12]

ب ، ت‌ی‌ؤ‌ر ه‌ک د‌ن‌ا‌ه‌د‌و‌ب ل‌ئ‌ا‌ق ی‌ا‌ه‌د‌ع ه‌ک د‌ن‌ا‌ه‌د‌ر‌و‌آ ی‌ی‌ا‌ه‌ز‌ی‌چ ک‌ی س‌ا‌ل‌ک ر‌د : د‌ن‌د‌و‌م‌ر‌ف‌ی‌م م‌ه ه‌د‌ا‌ز ن‌س‌ح ی‌ا‌ق‌آ ج‌ا‌ح
! د‌ن‌ا ه‌ت‌ف‌گ ا‌ر ا‌ه‌ن‌ی‌ا ه‌ک د‌ن‌ا‌ه‌د‌و‌ب ء‌ا‌م‌ل‌ع ا‌ه‌ن‌ی‌ا ب‌خ . [13] ت‌س‌ا م‌ش‌چ ز‌ا ع‌ا‌ع‌ش ج‌و‌ر‌خ ه
!؟ م‌ی‌ن‌ی‌ب‌ی‌م‌ن ، د‌ش ک‌ی‌ر‌ا‌ت ی‌ت‌ق‌و ه‌ک د‌ن‌د‌ی‌م‌ه‌ف ی‌م‌ن ه‌ز‌ا‌د‌ن‌ا ن‌ی‌ا

د‌ن‌د‌و‌ب ه‌د‌ر‌ک ا‌ن‌ع‌م د‌ب ا‌ر ی‌ض‌ا‌ی‌ر ی‌م‌ل‌ع ق‌ی‌ق‌د ف‌ر‌ح ن‌ی‌ا . د‌ی‌آ‌ی‌م ر‌د م‌ش‌چ ز‌ا ع‌ا‌ع‌ش
.. د‌ن‌ت‌س‌ه ر‌ص‌ب ز‌ا ع‌ا‌ع‌ش ج‌و‌ر‌خ ه‌ب ل‌ئ‌ا‌ق م‌ه ی‌ا‌ه‌د‌ع و د‌ن‌ت‌س‌ه ع‌ا‌ب‌ط‌ن‌ا ه‌ب ل‌ئ‌ا‌ق ی‌ا‌ه‌د‌ع د‌ن‌ت‌ف‌گ‌ی‌م
، د‌ن‌ت‌ف‌گ ی‌م‌ن ا‌ر ن‌ی‌ا ا‌ه‌ن‌آ ه‌ک‌ی‌ل‌ا‌ح‌ر‌د ! د‌ن‌د‌ز‌ی‌م ا‌ر ط‌ل‌غ ف‌ر‌ح ن‌ی‌ا
ی‌ض‌ا‌ی‌ر م‌ی‌س‌ر‌ت ا‌ر ت‌ی‌ؤ‌ر ط‌و‌ر‌خ د‌ن‌ت‌س‌ا‌و‌خ‌ی‌م ی‌ت‌ق‌و . د‌ن‌ت‌ف‌گ‌ی‌م ا‌ر ت‌ی‌ؤ‌ر ل‌ی‌ل‌ح‌ت د‌ن‌ت‌ش‌ا‌د ا‌ه‌ن‌آ ه‌ک‌ل‌ب
، ت‌س‌ه م‌ه ت‌س‌ر‌د و د‌ن‌د‌ا‌د‌ی‌م ح‌ی‌ض‌و‌ت ر‌و‌ج ن‌ی‌ا ن‌ا‌ش‌ی‌ا . [14] م‌ش‌چ ز‌ا ط‌و‌ر‌خ س‌أ‌ر‌ج‌و‌ر‌خ د‌ن‌ت‌ف‌گ‌ی‌م ، د‌ن‌ن‌ک

---

[1] ۳۵۴ ص ؛ ص‌ن‌ل‌ا ؛ ل‌و‌ق‌ع‌ل‌ا ف‌ح‌ت

[2] ت‌س‌ا ه‌د‌ش ه‌د‌ا‌ف‌ا و ن‌ا‌ی‌ب ۱۳۹۰ / ۱۰ / ۱۸ خ‌ی‌ر‌ا‌ت ر‌د ق‌ ه‌ر‌و‌س ر‌ی‌س‌ف‌ت ه‌س‌ل‌ج ر‌د ، ب‌ل‌ا‌ط‌م ن‌ی‌ا

نې دمحاً انټډج لاق یري محلا رفعج نې هللا دبغ انټډج لاق لکوت مالا نې یسوم نې دمحم انټډج [3]
نافرع هللا دبغ وبأ لاق لاق معفرې انباحصأ ضعب نع بوبحم نې نسحلا نع یسيع نې دمحم
و حیرلا و قرملا و مدلا هعئابط و ناكرأ ةعبرأ و مئاعد عبرأ و عئابط عبرأ هفرعي نأ هسفن عرملا
رانلا و رونلا هناكرأ و ملعل و طفحلا و مهفلا و ةنطفلا لقعل نم و لقعل عبرأ همئاعد و مغلبل
معط دجو و حورلاب كرحت و عماج و رانلاب برش و لكأ و رونلاب لقع و عمس و رصبأ ءاملا و حورلا و
(۱۰۸ ص ؛ 1 ج ؛ عئارشلا لالع) هتروص سیسات اذهف ءاملاب معطالا و قوذلا

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی لاوس [4]

یورین هب مهدهجه نرق رد رمسم ستنارف یناملآ رتکد طسوت هک دوب یمان یناویح سیطانغم [5]
تارثا دناوت یم ورین نیا هک دوب دقتعم وا . دش هداد تاناویح طسوت هدش لامغا یئیرمان یعیبط
هناریگیپ ، دوخ تایرطن یملع تخانش هب یبایتسد یارب وا . دشاب هتشاد افش هلمج زا یکیزی
دشن قفوم اما درک شالت .

دودح یارب . دش جایار مهذون نرق ات و درک بزج هدحتم تالایا و اپورا رد ار یرایسب ناوریپ هیرطن نیا
هجنپ یدودح ات و ، دوب یکشزپ رد مهم صصخت کی نیا ، ۱۷۷۹ لاس رد نآ زاغآ زا لاس جنپ و داتفه
هزورما . دش هتشون ۱۹۲۵ و ۱۷۶۶ یاه لاس نیب هنیمز نیا رد باتک اهدص . تشاد ریثأت رگید لاس
تسا هدش شومارف لமாக روط هب آبیرقت .

تیلافع . دوش یم ماجنا اهروشک یخرب رد نیزگیاج ببط زا یعون ناونع هب زونه یناویح سیطانغم
دشوش یمن هتخانش یکشزپ ملع زا یشخب ناونع هب سیطانغم یاه .

لایس ، دش بوصنم مهذوناش ییول طسوت هک هسنارف یتنطلس نویسیم کی ۱۷۸۴ لاس رد
سانگی-فزور ، . دنک داجیا یملع دهوش اب ار نآ دنک یعیس ات درک هعلاطم ار رمسم سیطانغم
[عبنم دنمزاین] . ویسوج ود و یردنآ ، نراوال دتیدوم ، لایاک ، هینوساوپ ، هیزاوال ناوتنآ ، نیتویگ

دنتسه نامرد اعقاو دنکیم اعدا رمسم هک ییاههجلاعم هک درک تقفاوم نویسیم هک یلاح رد
لایس دوجو رب لاد یکردم چیه هک دیسر هجیتن نیا هب نینچمه نویسیم ، [عبنم دنمزاین]
یشان یرگناتالراش قیروط زا ای اههژوس تالیخت زا ای نآ تارثأت و درادن دوجو وا سیطانغم
[عبنم دنمزاین] . دوشیم

مزیتونپیه و مسیرمسم

یتنطلس نویسیم کی جیاتن لابند هب هک دوب رمسم نوتنآ ستنارف نادرگاش زا یکی ایراف هب
درک یفرعم سیراپ هب ار یقرش مزیتونپیه ایراف هب ، مهذون نرق لیوا رد . داد همادا رمسم راک هب
هدنکروحسم یاههدیدپ دیلوت یارب یصاخ یورین چیه» دنک تباث ات داد ماجنا ییاهشیمزآ ایراف
، رگید ترابع هب . «دراد رارق هژوس دوخ نورد رد هدنکنکییعت تلح هکلب ، تسین مزال هسلخ دننام
، درک یم لمع نیقلت تردق اب افرص .

هب دیرب زمیج حارج هچنآ یارب تسایشالت ، دریگ یم همشچرس مسیرمسم نیرمت زا مزیتونپیه
یور رب آمیق تسیم ار دوخ مزیتونپیه یاهشور دیرب . دنک یم فیصوت "یقطنم مسیرونسم" ناونع
لامعا دنیآرف نیا درکراک یگنوگچ یارب ار یرتیقطنم حیضوت اما ، درک راوتسا مسیرمسم نیرمت
دش یفرعم و عادبا دیرب طسوت «مزیتونپیه» حالطصا . درک

یناویح سیطانغم نیرمت و یتایح یم

دهد یم حیضوت اری تایح عیام دروم رد رمسم هیرطن 1791 لاس رد ندنل هیرشن کی

لاغشا اراضف مامت هک تساهتفریذپ اری لایس هدام یناهج لصا ای مونلپ کی نردم هفسلف» لایس هدام نی، دنتسه ذفانم زا راشرس، ناهج رد تکرح لاح رد ماسجا مامت هک ینیانآ زا و؛ دنک یم. دبای یم نایرج یکی رد و ددرگ یم زاب ولج و بقع هب و دنک یم یفرعم اه یگدیرب نایم زا ار دوخ دنک یم داجیا اری اهدیدپ، ابرنهآ دننام، دوش یم رداص یرگی د هب نآ زا هک ینیانهایرج طسوت مسج ریاس دننام و تساهدش لیکشت حور و اوه، شتآ زا لایس نی، میمان یم یناویح سیطانغم اری نآ هک اهن دب هک ینیاهشالت هنوگچ هک دینک روصت تساهناسآ نیاربانب، دسر یم لداعت هب تالایس شیب یزیچ عقاو رد هک، دننکیم دیلوت یناویح هتیسیرتکلل، دنهدیم ماجنا رگیدکی هب تبسن یرگی د هب تبسن یرتشیب تکرح اهنآ زا یکی هک، دوشیم داجیا مسج ود نیب هک تسین یرثا زا لقتنم یرگی د هب اری نآ تکرح. دراد اری رادقم نیرتشیب هک یمسج دنکیم تبات هک یاهدیدپ؛ دراد یربارب نیاسپس و دوش لیدبت مسج ود نیب لداعت تلاح هب تکرح هلیسو هک ینامزات، دنکیم.» دنکیم دیلوت یناویح هتیسیرتکلل، تکرح

رد نوسریپ ناج راتساریو طسوت هدش رشتنم یاه همان زا یاهعومجم سانشان هدنسیون هتفگ هب غارف تساه زا، دنک داجیا اری تارثا زا یاهدرتسگ فیط دناوت یم یناویح سیطانغم، 1790 لاس ندب هب یجنشت کوش داجیا («نارحب» یاقلا) نامرد زا فده. دوش یم هدیمان «نارحب» هچنآ ات هتفرگ نی، نیارب هوالع. دشیم یرامیب ثعاب هک دوب لاروموه متسیس رد دوجوم یاهداسنا عفر یارب هک یمزیتونپی تلاح، لوا؛ درک داجیا رثا ود «نارحب» هک درک اعدا یناویح سیطانغم سانشان یماج. حالطصا هب، مود و «تسین وگخسپا ی دوجوم رگید اما، دریگیم رایخا رد ار دوخ ساسحا» رامیب نآ رد نیارب داقتعا. دنیبب ای شا قیرط زا دهد یم هزاجا هدش مزیتونپی هژوس هب هک «عنام نودب دید» ریاس ای دوخ رد اری رامیب تلعل و دنیبب اری دوخ ندب دناوت یم ینارحب طیارش رد رامیب هک دوب دبایب نارامیب.

نیارب 1784 لاس رد Marques of Puységur طسوت روتکیو مان هب یناوج درم یاسا هزجم یافش زکرام آرهظ. دش هدافتسا نآ زا تیماح یارب یکردم ناونع هب و دش هداد تبسن «ینارحب» نامرد دش یم هتفگ، دوب هدش مزیتونپی روتکیو هک یلاح رد و دنک مزیتونپی اری روتکیو تسناوت دهد صیخشت اری دوخ یرامیب و دنک تبحص حضاو روط هب تسناوت یم هک

کیتنامر رصع رد یعامتجا کش

رضاح رصع رد تفرشیپ

.دش رشتنم نآ چیاتن و دش ماجنا متسیب نرق رد تانایح سیطانغم دروم رد هدنکارپ تاقیقحت (تیس). تشون ۱۹۷۶ و 1961 یاهلاس نیب عوضوم نیارب طبترم هلاقم هس B. Grad، لاثم یارب (ایدپ یکیو)

رمسم ناوتنآ ستنارف

سیطانغم فورعم یهیرطن فشاکی (Franz Anton Mesmer: **یسیلگنا** هب) رمسم ناوتنآ ستنارف یلو. دناسر نایاپ هب **بط** هتشر رد ار دوخ تالیصحت و دش **دلوت مشیرتا** رد ۱۷۳۴ لاس رد **یناویح** ضارما هجلاعم تهج هزات هار فشکی یارب هعالطم فرص اری دوخ تاقوا دزادرپب تبابط هب هکنیا یاجه زایو. دهد رارق هدافتسا دروم یحوریاهی رامیب زا یرایسب نامرد یارب اری **مزیتونپی** ه دش قفوم و دومن کی رحت هب مشیرتا **تموکح**. تفرگ رارق هجوت دروم رایسب هک درک هدافتسا نامرد یارب زین ابرنهآ **هسنارف** هب رمسم و درک موکحم نطو کرت هب **یزاب هدبعش** و **یرگوداج** مرج هب اری وا رمسم نیفللخ و مزیتونپی ه رد وا تردق. دروا تسدهب یتیقفوم و ترهش مه اچنآ رد و تفر

ار اهنآ نیقلت هلیسو هب و درکیم باوخ ار **نارامیب** هسلج کی رد هک دوب یدج هب سفن هب **نیقلت** دومنیم **اودم**.

و نیلکنارف نیماجنب .درک بوصنم واهاعدا یسررب یارب ار یتنطلس یتئییه مهذناش یئول اهنآ یاه یسررب حیاتن .دندوب تئییه نیاضعا زا مه (دیدج یمیش راذگناینب) هیزاووال ناوتنآ و تفر نیب زا رمسم رابتعا .تسا نیقلت تردق لیلد هب اهنآ رمسم ستنارف تیقفوم داد ناشن .تشگ زاب شیرتا هب

ردپ ار وا **دیورف** و گرم زا سپ لاس دص تسرد هک دزیم سرح یسک تشذگرد ۱۸۱۵ رد هک یتقو یکیو تیاس)دناوخب (**مزیلاناکیسپ**) مدقشیپ نیئتسخن و دیدج **یکشزپناور** و **یسانشناور** (ایدپ

هب لسوت نودب هک دراد دوجو ناسنا ندب رد یزومرم یورین هک دندوب هتفایرد میدق زا نادنمشناد و «سیطانغم یورین» ار نآ مان اهدعب هک دراذگب رثا رگید ماسجا ای و دارفا رد دنات یم یداع لئاسو نابز هب یمالسا مولع همجرت ماگنه هب ایوگ و تسا «سیطانغم» نامه هک «مسیتینام» ای !دندیمان تسا هداد تروص رییغت لکش نیاهب ینیتال

رایسب یضعب رد اهنم ،دشاب هتشاد دوجو دارفا همه رد دیش (سیطانغم هلایس) زومرم هوق نیاهب زین نیرمت هلیسوب هک ،دشاب یم دنمورین هداعلا قوف رگید یضعب رد هک یلاح رد ،تسا فیعض .درک رتدنمورین و داد شرورپ ار نآ ناوت یم

،صوصخم هلایس نیاهلیسوب اهنآ هک دننک یم لقن - رام هلمج زا - تاناویح زا یضعب هرابرد یتح رد مینک دیدرت تاناویح رد ورین نیاهب دوجو دروم رد رگا و ،دنراد یم زاب تکرح زا ار دوخ راکش ای نانمشد .تسین دیدرت لباق ناسنا دروم

یپ نآ هب اهیدنه و اهیرصم و اهینادلک ،دوب هدش فشک نیمز قرشم رد یئورین نینچ دوجو زاغآ رد رخاوا رد «رمسم» مان هب یشیرطا کشزپ کی هکنیا ات تشادن یمومع لکش نادنچ اما ،دندوب هدرپ ناسنا دوجو رد :تفگ و درک حرطم یملع فشک کی ناونع هب ار نآ (1775 لاس رد) یدالیم 18 نرق .درک هدافتسا نآ زا نارامیب زا یضعب نامرد یارب ناوت یم هک دراد دوجو یصوصخم لایس یورین

نیغلطم ای و دراوریغ دارفا تالمح موجه دروم ،دنک یم یدیدج فشک سک ره هک لومعم قباطم هتبالا ار وا یضعب یتح داتفا هار هب «رمسم» نوماریپ تاضارتعا زا ینافوط زور نآ رد ،ددرگ یم عقاو دوسح تسد هب زیواتسد و دز نماد تالمح نیاهب زین رمسم یاهیزاورپ دنلب هتبالا ،دندناوخ هناوید .داد نافلاخم

دسیطانغم باوخ زاینخس اچنیا ات اما ،داد همادا ار دوخ راک و دمآ هسنارف هب شیرطا زا رچان هب و رمسم نادرگاش زا یکی «روگسیوپ» هکنیا ات .دوب سیطانغم هلایس زا ثحب اهنآ ،دوبن نایمرب هب و درک یم هدافتسا دوخ ندب زومرم یورین نیاهب نارامیب نامرد یارب و دش انشآ داتسا شور هب .تخاس یم هناور رامیب ندب هب ار صوصخم سیطانغم جاوما نیاهالطصا

ورف باوخ هب و ا دید بجمعت تیاهن اب ناهگان دوب ییاتسور کی نامرد لوغشم هک یمماگنه زور کی !زیخرب دز ادص ار وا ،دنک رادیب ار یوتساوخ و دش هچاپتسد و شحوتم تخس نایرج نیاهب ،تفر !زیخرب

و تساخرب اچ زا دوب باوخ رد زونه هک یلاح رد رامیب ،دش وربور یرتبیجع هنحص اب عقوم نیاهب رد !درک نتفر هار هب غورش

.داتسیا !تسیاب :تفگ تشحو و بجمعت اب وا

رایسب قرف یلومعم یاهبابوخ اب هک هتفر ورف بابوخ هب هیبش یلاح رد رامیب هک دیمهف مک مک دهد یم ماجنا دوش هداد روتسد وا هب هچ ره و دوش یم ار هدننک بابوخ یاص لاج نیا رد وا، دراد.

یسیطانغم بابوخ عوضوم بیترت نیا هب و دنادرگرب یداع لاج هب و رادیب ار وا، دوب روط ره مرخالاب ناوت یم (یسیطانغم هلایس) مسیتینام قیرط زا هک دیدرگ مولعم و دش فشک طیحم نآ رد لقاال، تفای تسد (یسیطانغم بابوخ) مسیتونپی هب.

اب مأوت، نشور همین هطقن کی هب ینالوط یاههآگن هک دش راکشآ هنیمز نیا رد تاقیقحت همادا اب یگدامآ هک یدارفا ندرک بابوخ یارب، روبزم هلایس زا هدافتسا همیمض هب، یپرد یپ یاهنیقلت درب ورف یسیطانغم بابوخ هب ار دارفا ناوت یم لماع هس نیا اب و تسایفاک دنراد.

نیا داد یم ناشن هک تشگ راکشآ بابوخ نیا زا یا هزات یاهیتفگش نامز ره و، تفای همادا اهشیامزآ، دراد رایسب قرف یعیبط یاهبابوخ اب بابوخ.

«لومعم» میمصت و هدارا ینیشنناج تسناوت یم (هدننک بابوخ) «لماع» هک دوب اجنیا مهم هلیسم و نوچ نودب دهب وا هب یروتسد ره و، دوش وا هدارا میلست ینعم مامت هب لومعم و، ددرگ (هدنور بابوخ) دهد ماجنا - یئانثتسا دراوم رد زج - ارج.

هلمج زا:

درد ساسحا نیرتمک هک یروطب دنک سح یب ار وا ندب یپرد یپ یاهنیقلت اب دناوت یم لماع 1-، دشاب هتشادن.

رد نونکا مه و تسایرادرپ هرهب دروم یشوه یب یوراد یاج هب یکشزپ رد زورماًاصوصخم راک نیا یشوه یب یوراد یاج هب یسیطانغم یاهبابوخ زا هدافتسا نوماریپ ناوارف یاهثحب یکشزپ تالجم یب یوراد زا نآ رثا هک دندقتعم یعمج و هتفرگ دوخ هب یلمع هبنج اهروشک زا یا هراپ رد و، دوش یم، تسارتمک نآ ضراوع و رتهب یشوه.

و، تسایریجنز ینادنز کی ای و رکشل هدنامرف کی وائالثم هک دنک نیقلت وا هب دناوت یم لماع 2- تاکرح و ادص نت نامه اب و، دریگ یم دوخ هب رکشل هدنامرف کی هفایق لوا تروص رد هلاصافالب و زانشنکاو ینادنز ریسای کی دننام تسرد مود تروص رد و، دیوگ یم نخس رکشل هدنامرف کی صوصخم! دهد یم ناشن دوخ

بابوخ یاههنحص زا یکی رطان و دهاش اهترفاسم زا یکی رد دابآ مرخ ناتسرهش رد هدنراگن، مدوب تفرگ ماجنا ناتسود زا رگید یضعب داهنشپ هب ناتسود زا یکی لزnm رد هک یسیطانغم.

روطب داد روتسد دوب یبدؤم ناوج هک «لومعم» هب هکنآ زا سپ تسایمرتحم درم هک هدننک بابوخ یم هدیمان نداد ساپ اهنآحالطصا رد هک، دوخ تسد صوصخم تاکرح اب، دشکب زارد نیمز یور زاب قاط هک ررکم یاهنیقلت و وا مشچ رد موادم هاگن اب و، داتسرف و ادب هب ار یسیطانغم هلایس، دوش قاتا هک یلاح رد نآ دننام ای «تفر یهآوخ بابوخ هب یدوز هب» و «یورب بابوخ هب تسایکیدزن نالا» ،دندوب هنحص نیا رطان لضاف دارفا زا رفن هدزناپ دودح رد یعمج و، دوب هدمآ رد کیرات همین تروصب، درک بابوخ ار لومعم.

هک درک نیقلت وا هب دعب، دومن عطق شدوخ زا زج سک همه زا ار وا طابترا، نیقلت هلیسوب سپس، دش دهآوخ کشخ بوچ دننام شنذب.

یور زا و تفرگ ار وا رس رفن کی و، لومعم یاپ رفن کی هک یروطب دش نینچ هک تشذگن یزیچ یالاب هبل یور ار وا ندرگ و یلدنص کی یتشپ یالاب هبل یور ار وا یاپ تشپ و دندرک دنلب نیمز

هبل یور واپ و ندرگ هکنی یارباه تنم، دندراذگ دنتشاد رارق مه زا یا هلصاف رد هک رگیدی لددنص دنداد رارق نارضاح زا یئابع مادک ره ریز دوشن تحاران یلددنص یاه.

یم اگنه یتح و دوب هتفرگ رارق یلددنص ود نی یور کشخ بوچ عطق کی دندنامه، لومعم هکنی بللاج یلددنص یور زا هکنی نودب درک یم تکرخ رنف دندنام تسرد و رمک دندروآ یم راشف و امکش یور هک دوش چک ای و دتفی ب نیمز هب.

نودب، دندارگ زاب یداع لاح هب ار واندب یتانیقلت اب «لماع» و دندراذگ نیمز یور هب ار و اسپس دوش رادی بباوخ زا هکنی.

عقوم نی رد دنکن درد ساسحا هک یروطب درک سح یب ار واندب ررکم یاه نیقلت اب رگیدی راب ناشن دوخ زا یلمعال سکع هنوگ چیه واما، دراذگ و اتسد یور ار راگیس شتآ و دزشتآ ار یراگیس یم شزوس ساسحا یمک مدوخ تسد یور تشاد یم راهطا، دومن شرادی بباوخ زا هک یعقوم اهنت، دادن مکن.

یئانشآ هک یئاهنابز یتح دهد یم فلتخم یاهنابز هب نتفگ نخس روتسد لومعم هب یهاگ لماع 3- اتسا هتشانن آاب

یناگدنز هب ار و و دروآ یم وادای هب هدرک شومارف هشیمه یارب لومعم هک ار یتارطاح، لماع یهاگ 4- نینس تالاح دندنامه ییاهلمعال سکع تالاح نیامات رد هکنی بللاج، دتسرف یم دوخ هتشدگ! دهد یم ناشن دوخ زا هتشدگ

وگزاب ار دوخ تادهاشم و دنک ترفاسم یتسد رود طاقن هب هک دهد یم روتسد و هب لماع یهاگ 5- (1).دیامن

ام دوجو رد یرگیدی یورین، نآ تالاعفنا و لعف و ام یزغم یاهلولس زا ریغ هک دهد یم ناشن همه اهنی یاهورین زارتالاب نآ تیلاعف و تردق و دراد رایسب قرف میسانش یم هک یدام یاهورین اب هک اتسا دهد یم ناشن دوخ زاراثآ و اه هدیپ و، اتسا هدش هتخاننش زورما شناد و ملع هلیسوب هک اتسا یدام اتسا توافتم میسه انشآ نآ اب و هدی هدام ناهج رد هچنآ اب هک.

،توریب، ةفرعمال راد، دیرف دّمحم، یدجو، نیرشعلال نرقلال فراعملال ةرئاد: الابل تا عوضوم رد ام کرادم) یب، رایرهش، یکشرون: مچرتم، نویرامال فلیماگ، گرم رارسا؛ 296 ص، 9 ج، موس: پاچ، یدالیم 1971، نارهت، رافص رشن، هللال حبذ، یروصنم: مچرتم، گنیلرتم سیریوم، گرم زاسپ یایند؛ 34 ص، ات 1417، هرهاق، نیمال راد، یلاغ میهارب لیبن، یسیطانغمال میونتل؛ 76 ص، مود: پاچ، یسمش 1376، یسمش 1376، مق، رورس، رصان، یزاریش مراکم، گرم زاسپ ناهج و داعم). اتسا 32 ص، لوا: پاچ، یرمق (203 ص، ممش: پاچ)

تالماحلال کلت ضحدن نأ، ةللعلال أدبم یف اهیلإ انیهتنا یتلال جائتالال عوض یلع عیطتسن [6] . تاذلابل ةللعلال أدبم دض یلاتالابو، ةیمتجالال نوناق دض ءایزیفورکیمال یف تنّش یتلال ةدیذلال ةللعلال هیلعل دّکؤت یذلایم تجالال طبضالان: لئالال هاّجالال ةللعلال ءایزیفال یف دجو دق دّلوت اهتاذلابل سألانأ حیحصالال نم نوکی دق. ءایزیفورکیمال یوتسم یف حصیال، اهنی ناوقو باب سألال ریثأتانأو، ةدرجمال نیعلال ءایزیف و، ةیسردمال ءایزیفال یوتسم یف اهسفن جائتالال عیطتسن شحب، امتح ةدحاو ةلّصحم یلإ یهتني نأ نم هلّ دب ال، ةدحاو ةیصخش فورظ یف ةلعافال نكلو... ةیعیبطلال طئارشلالو باب سألال ةسارد ببسب اهتّیمتحو جائتالال ةعیبط نم دّکأتانأ

ی.رذلا ملالعال ىلع ةيّلعل ائدابم قّبطن نأ انلواح اذا نوللا اذه ريغ ىلع ودبي عيشّل ك.

ةيّمك ةقيقد ةروصب سيقن نأ انىلع ليحتسملا نمّ نأ ئاييزيفلا ملالعال (غربنزيها) نلعل كذللو
ةطبترملا ةجوملا يف هعصوم - هنيع تقولا يف - دّحن أو ،طيسب ميسّج اهب موقى يتلا ةكرحلا
هعصوم سايقم ناك امّلكف .(يغوربود سيول) اهب يدان يتلا ةبجوملا اكيناكيملا بسحب ،هب
ميسّجلا ةعرس ليدعت يف ةّمث نمو ،ةكرحلا ةيّمك ليدعت يف اّلماع سايقملا اذه ناك ،اّقيقد
اهب وّبنتلان كمى ال ةروصب

ةئاييزيفلا عئاقولاف .[6]دّحم ريغ ميسّجلا عضوم حبصأ ،اّقيقد ةكرحلا ةيّمك سايقم ناك امّلكو
امهمو .سايقلل لباق ريغ اّبارطضا اهي ف لخدي نأ نودب اهسايق عاطتسي ال ،يّرذلا لاجملا يف
عئاقولا كلتل يعوضوملا عقاولا نع رثكأ اندعتبا ،ةيملعل سيسيياقملا قيقدت يف انقّمعت

يتلا ةيملعل اّبالا نع ءاييزيفوركيملا يف طحالمل اّيشلا لصف نكمى ال ؤن أ :كلذ ىنعمو
نيفل تخم نيطحالمّ نأ ذا ؛هسفن طحالمل نع هلصف نكمى ال امك ،هسرذل ملالعال اهللمعتسي
ةركف تاشن انه نمو .ةفل تخم سيسيياقم ىلإ نولصي فوس ،دحاو عضوم ىلع ةدحاو اّبالا نولمعي
اهىلع تراس يتلا ةيساسألا دعاوقلاو ،ةيّلعل اّدبم ةقلطم ةفصب ضقانت يتلا ةيملتحاللا
وأ ،(بايتراالا تاقالاع) ئمسّئ امب ةيملتحاللا ةيّلعل لادبتسال تالواحم ترجو .كلذ لباق ءاييزيفلا
مولعلا ك - ةيعي بطلال مولعلا نأ ىلع اّرصم ،(غربنزيها) اهب يدان يتلا (لامتحاللا نيئاوق)
نأ لب ،طيسب لارصنعل ىلإ رظنن امنىح اّنيقي اّوّبنن اّبنتن نأ عيطتست ال - ةيناسنإلا
،انتفسلف ،ردصلال دىهشلل امامالا هعوسوم).تالامتحاللا نمّ اّلامتحا غوصت نأ وه هعيطتست امّلك
(٣٤٥-٣٤٤ ص)

ياهرازبا بلغا .دوشىم هتفگ هدهاشم دروم ءهيدپ رب هدهاشم لمع ريثأت هب رگهدهاشم رثا [7]
يارب ،دنراذگىم ريثأت دننكىم ىريگهزادنا هك ىزىچ رب هتساوخان ناشراک ماجنا يارب ىريگهزادنا
ماگنه اّلومعم ،دوشىم هدافتسا وردوخ **ريات** راشف ىريگهزادنا يارب هك **ىجنس راشف** هنومن
ريثأت نأ لخاد راشف رب نىاربانب و دوشىم نأ لخاد ياه زا ىمك رادقم جورخ بجوم ىريگهزادنا
،دوشىم هدىد **كىزىف** زا ىفل تخم ياههزوح رد رثا نيا ،دراذگىم

هب ار رگهدهاشم رثا رتهب ىريگهزادنا نونف و اهرازبا زا هدافتسا اب ناوتىم دراوم رتشىب رد
كى ءهدهاشم دراد راكورس زىر رايصب اّيشا اب هك **موتناوك كىناكم** رد دوجو نيا اب .دناسر لقادح
دروم ءناماس زا ىشخب دىاب ار رگهدهاشم نىاربانب و تسىن نكمم نأ رب ىراذگريثأت نودب هناماس
،درک صرف هعلاطم

،دوشىم هتفرگ هابتشا **تىعطق مدع لصا** اب رگهدهاشم رثا يهاگ

كىناكم ياهرىسفت هب هك تسا زىگنارب هشقانم ءهئسم كى **ىموتناوك كىناكم** رد ىريگهزادنا
كى هك ىتروص رد هك تسا هدش هدىد **نونز ىموتناوك رثا** رد هنومن ناونع هب .ددرگىم رب **ىموتناوك**
هب ىهجو تىب تروص رد اما هدىمن خر نأ رد ىريىغت دوش هتفرگ رظن رىز هتسوپ ىموتناوك تلاح
دىيارگ دهاوخ لاوز هب نأ

،**هدينتمهرد** ءرذود زا ىكى ىور رب ىريگهزادنا هنوگره هك تسا نيا **لب هىرطن** ياهدمآپ زا ىكى
ىسودمهان اب هطبار رد زىن ىرگىد تالكشم .دشاب هتشاد رگىد ءرذود ىلحمرىغ رثا كى دنناوتىم
،دهدىم خر ىموتناوك ءناماس تروص هب رگهدهاشم ىزاسلدم ماگنه

طسوت ی ت ح ،تسا هدش هابتشا رگدهداهشم رثا اب **تیی عطق مدع لصا** هک تسا هداتفا قافتا رایسب هک دنکیم نایب دوخ درادناتسا لکش رد لصا نیا .**گرب نریاه لراک رنرو** ی نعی نآ راذگناینب شیازفا اب هک دشاب هتشاد تقد دناوتیم یدح ات ،صخش م هطحل کی رد هناکت و ناکم یریگهزادنا رگید نایب کی .دباییم شاهاک رگید تیمک یریگهزادنا تقد ،اهتیمک نیا زا یکی یریگهزادنا تقد ییاه یگتفشآ هیلک تی لوئسم ،دراد ی ناوخمه رگدهداهشم رثا اب رتشیب هک تی عطق مدع لصا زا نایب نیا دنچره ،دریگیم هدهع رب ار دراذگیم هدش هجیتن یاطخ و هناماس یور رب رگدهداهشم هک (ایدپ یکیو تیاس) .دوب دهاوخن تی عطق مدع ریبع ت نیرتجیار

هزادنا ات تی‌عقاو دی‌وگ یم ،تسا فورعم ی‌گاه‌ن‌پک ریسفت هب هک موت‌ناوک یا‌هریسفت زا یکی ده‌دیم لکش ار تی‌عقاو هک تسا هدنی‌بب هاگن نی‌ا‌ین‌عی !تشاد ده‌اوخن دوجو دوشن یری‌گ

نانادکیزی طسوت ،ونز رثا مان هب موتناوک ی هیرطن یاه ینیب شیپ نیرت بیجع زا یکی موتناوک ی هیرطن...دیدی شاپ هارمه کول پید اب .دش دیات یه اگشیام زآ تروص هب لنرک هاگشناد ناسنا ام یارب اهنت بیاجع نیا هتبللا .تسا بیرغ و بیجع یاه ینیب شیپ و میهافم زا راشرس و یپوکسورکام ناهج هب ام نغم هک تسا نیا نآ تلعل و دنسر یم رطن هب بیجع ،یپوکسورکام یاه رطن هب میهافم نیمه اما .تسا هتفاین لماکت یمیهافم نینچ کرد یارب و هدرک تداع نآ نیناوق زا یکی !تساهنآ ی هرمزور یگدنز هکلب ،هدوبن زیگنا تفگش ،هجوچه هب اه متا یایند رد ،بیجع سکودراپ ای ونز رثا .دش حرطم سازگت هاگشناد رد ۱۹۷۷ لاس رد هک تسا ونز رثا ،میهافم نیا ،دینک هدهاشم موادم روط هب ار رادیاپان ی هرذ کی رگا“ :دوش یم فیرعت لکش نیا هب گنیروت و لوحت زا دیناوت یم ررکم و موادم یاه یریگ هزادنا اب امش ینعی !دش دهاوخن ی شاپاو راچد هاگچه ”!دیراد هگن ییادتبا تلاح نامه رد ار نآ و هدرک یریگولج ،متسیس ریغت

بی‌ج‌رثا نی‌ا، شی‌ام‌زآ کی‌ما‌ج‌نا و ی‌حارط‌اب‌د‌نا هدش ق‌ف‌وم‌ا‌کی‌رم‌آ ل‌ن‌ر‌ک‌ها‌گ‌ش‌ن‌اد‌ن‌ا‌ن‌اد‌ک‌ی‌زی‌ف‌ال‌اح‌یا‌ه‌ت‌ل‌اح‌ی‌را‌ک‌ت‌س‌د‌و‌ل‌ر‌ت‌ن‌ک‌د‌ی‌د‌ج‌ش‌و‌ر‌ه‌ب‌و‌ر‌ا‌ر‌یا‌ه‌ز‌ات‌یا‌ه‌ر‌د‌ا‌ه‌ن‌آ‌ر‌اک‌.‌د‌ن‌ن‌ک‌د‌ی‌ات‌ا‌ر‌ب‌ی‌ر‌غ‌و‌شی‌ام‌زآ‌.‌د‌وش‌ا‌ه‌ر‌وس‌ن‌س‌ز‌ا‌یا‌ه‌ز‌ات‌ا‌ه‌ن‌و‌گ‌ت‌خ‌اس‌ه‌ب‌ر‌ج‌ن‌م‌د‌نا‌وت‌ی‌م‌و‌ه‌د‌ر‌ک‌ز‌اب‌ا‌ه‌م‌ت‌ا‌ی‌م‌وت‌ن‌ا‌و‌ک‌ما‌ج‌نا‌”ن‌ی‌و‌ل‌ک‌ر‌ف‌ص‌ی‌ال‌اب‌۰۰۰۰۰۰۰۰۰۱‌یا‌ه‌ام‌د‌ر‌د‌ا‌وم‌ک‌ی‌زی‌ف‌”‌د‌رس‌ق‌و‌ف‌ها‌گ‌شی‌ام‌زآ‌ر‌د‌ر‌ط‌ن‌د‌رو‌م‌د‌ش‌ر‌ش‌ت‌ن‌م‌Physical Review Letters‌ل‌ا‌ن‌رو‌ژ‌ر‌ب‌ت‌ک‌ا‌ه‌رام‌ش‌ر‌د‌ن‌آ‌ی‌ه‌ج‌ی‌ت‌ن‌و‌د‌ی‌د‌ر‌گ‌.

و هتخاس الخ ی هظفحم کی نورد ار مویدیبور متا نویلیب کی لماش یزاگ، شیامزآ نیارد نفاقحم هکبش کی رد اه متا، تلاح نیارد. دندومن قلعم رزیل یاهوترپ نیب ار مرج نیاسپس و دندرک درس یم اه متا، ینییاپ یامد نینیچ رد اما. دنوش یم بترم، دماچ لاتسیریکی لثم تسرد مظنم ی یم **گربنزیاه روهشم تیعطق مدع لصا**. دندنزب **لنوت**، هکبش رگیدی ناکم هب ناکم کی زادنات هزادنا زایرایعم امد هکی یاجنآ زا و دنراد شنکمهرب رگیدکی اب هرذ کی تعرس و تیعیقوم هک دیوگ کدنا هداعلا قوف، تارذ تعرس، (نیلوک رفص ابیرقت) مک رایسب یاهامد رد، تساهرذ تکریریگ تلاح نیارد ار متا کی امش هکی نامزینعی. تساریغتم تدشب، هرذ تیعیقوم هجیتن رد و هدوب! دینیب هکبش فلتخیم یاه ناکم رد نامزموط هب ار نآ دیناوت یم، دینک یم هدهاشم

!درک بوکرس اه متا ی هدهاشم اب افرض ار **یموتناوک ینز لنوت** ناوت یم هک دندرک تبات ناققحم یارب یموتناوک یاه یریگ هزادنا زیگنا تفگش تیهام هب یموتناوک یونز رثا نامه ینعی، رثا نیا متسیس ناوت یم ررکم یاه یریگ هزادنا اب هک دنک یم نایب و دراد هراشا یموتناوک متسیس کی یمتاریز تارذ نیپسا اب ار ونز رثا، یلبق یاه شیمزآ!درک زیرف صاخ تلاح کی رد ار یموتناوک تکرح یعقاو یاضف رد یموتناوک یونز رثا ی هدهاشم نیتسخن، شیمزآ نیا اما، دندوب هدرک تبات (!درک دنهاون تکرح امش هاگن نودب اه متا **!دش دیأت ونز رثا** هلاقم، کول پید تیاس).تسا یمتا

ینوتوی نکیزیف یانبم رب ناهج هب تبسن ام هاگدید ؛**موتناوک کیزیف** دلوت زا لبق ات [8] لبق ناهج دوق دقتعم و لئاق ینانکم و ینیشام تیهام کی ناهج یارب هاگدید نیا .دوب راوتسا دلوتاب .درادن ناهج درکلمع رد یریثات چیه ناسنا دوجو مدع ای دوجو هک یدح ات تسا ینیب شیپ ناهج هک دندش فشک روآ تفگش نانچنآ ییاهزیچ متا نورد یایند هب ملع دورو اب و موتناوک کیزیف ار دوخ یاج ناهج راو ینیشام تیهام .درک ریغ شدوخ هب تبسن و یتسه هب تبسن ناسنا ینیب داد وگخساپ الماک لاح نیع رد و ینیب شیپ لبق ریغ ، هاگآ ، هدنز یملاع هب

نودب تسا دقتعم هکیروطب دناد یم ناهج یاهتیعقاو رب دراو ار ناسنا یهاگآ و نهذ موتناوک کیزیف زا رت مهم و .دنتشاد یمن دوجو ،دنوش یم هدهاشم هک هنوگنیا هدام یایند ینعی اهتیعقاو ناسنا دوجو .تسا رادروخرب یا هژیو تیמהا زا ناهج عیاقو رب یراذگ ریثات رد ناسنا یهاگآ حطس شقن مهم

ناهج همادا ات تسا زیمآ رحس ینیمزرس هیبش رتشیب **متا** نورد ناهج موتناوک کیزیف هاگن زا قطنم و دوش یم دادملق یداع یاهزیچ هباشم هب زیمآ زار یاهورین نآ رد هک بیجع ییورم لق .یعیب طرگا هک دوب نیا موتناوک یاه نادکیزیف زیگنا تریح تایفشک زا کی .درادن یاج نآ رد هدام یایند ، اه هکت نآ هک دیسر یم ییاج هب ماجنارس ،دینک میسقت کچوک یاه هکت هب ار هدام امش ابلاغ امآ لثم .دوب دنهلوخن یدام عیش یاهیگزوی و یواح رگید هریغ و **اهنوتورپ** ، **اهنورتکلا** رایسب تقیقح زا رادنپ نیا یلو ، میرادنپ یم شخچ لاح رد کچوک یوگ کی هباشم هب ار نورتکلا یلو ،تسا محسنم کچوک هرذ کی ییوگ هک دنک یم لمع نانچ هاگ نورتکلا هچرگ .تسا رود هتفگ نیا روصت و کرد .تسین یدعب چیه دجاوآ بیرقت نورتکلا هک دنا هتفایرد اهنادکیزیف هچنانچ لاح نیا اب تسا دعب دجاو یناسنا دوجو حطس رد یزیچره نوچ تسا لکشیم ام بلغا یارب یایشا لثم نورتکلا کی نوچ .دیناوت یمن زگره دیریگب هزادنا ار نورتکلا کی ضرع دیهلوخب .تسین میسانش یم هک یرگید یلومعم

دومن جوم تروص هب مه و هرذ تروص هب مه تسا رداق نورتکلا هک دوب نیا اهنادکیزیف رگید فشک هحفص یوس هب ار ینورتکلا رگا .تسا روهشم هرذ - جوم یگاناگود ای لمکم هیرطن هب هک دنک داوم هب نورتکلا تباصا زا هک دوش یم رادیپ ینارون هرذ کی ،مینک باترپ شوماخ نویزیولت تباصا زا لصاح هطقن .تسا هدمآ دوجو هب هتفرگ ارف ار نویزیولت هحفص تشپ هک یرفسف نورتکلا هک تسین یلکش اهنت نیا اما .دزاس یم راکشآ ار نآ تیهام یاهرذ هجو ینشورب نورتکلا .دیریگب دوخ هب تسا رداق

تسا یجوم راگنا هک دنک لمع نانچ و دوش لدب یژرنا زا یدننام ربا هدوت هب دناوت یم نورتکلا هچ .دیآ یمن رب یاهرذ چیه زا هک دنک یم یراک ،دنک دومن جوم تروص هب نورتکلا هاگ ره .اضف رد هدوشگ هاگره .دنک رذگ فاکش ود ره زا نامزمه دناوت یم ،دنک دروخ رب دراد فاکش ود هک یغنم هب رگاآ لثم تلصخ نیا .دندنک یم دیلوت لخدتم یاهوگلا گنرد یب دندنک تباصا مه هب هنوگ جوم یاهنورتکلا اهنت دش یم روصت هک ییاهزیچ نآ هممه رد و یمتا ریز تارذ مامت رد ناوت یم زین ار نورتکلا هناگود زاب زین سکی معشا و ییویدار جاوما ،اماگ یاه معشا ،رون دندنم دنوش یم یلجتم جوم تروص هب .دنوش لدب هرذ هب هنوگ جوم تلواح زا دناوت یم اهنیا هممه و تفاع

هقبط هرذ ای جوم ناونع هب اهنت دیاب یمن ار یمتا ریز هدیپ هک دندقتعم اهنادکیزیف هزورما .دنشاب ود ره دندراق یعون هب هراومه هک تفرگ رطن رد ییاهزیچ ناونع هب دیاب هکلب ،درک یدنب تسا یا هیلوا هدام مکح رد اتناوک هک دندقتعم اهنادکیزیف و دندراد مان (quanta) اتناوک اهزیچ نیا . تسا موتناوک کی نورتکلا کی تسا quantum عجم quanta) .تسا هدمآ دوجو هب نآ زا ناهج لک هک تساهاتناوک معومجم نورتکلا دنچ

هک دور یم راک هب ییاهزیچ هب عاجرا رد هک یا هژاو ؛**تسا هنوگ جوم تارذ اب فدارتم موتناوک هژاو** مه کرادم و دهوش هممه و دشاب نیا هممه زا رتروآ باجعا دیاش (. هنوگ جوم مه و تسا یا هرذ هبنج مه دجاو یم اهنادب ام هک دندنک یم دومن هرذ تروص هب ینامز اهنت (اه موتناوک) اتناوک هک تسا نآ دیوم

چوم هراومه هك دنه دى م ناشن اهشيامزآ ،دنك ىمن هاگن نورتكلا هب ىسك ىتقو لاثم يارب .مىرگن عقاو رد ؟تسىچ ام هرمزور ىگدنز و متا ىاىند رد نآ ىانعم و دىوگب دهاوخ ىم هچ لصا نىا .تسا نودب .درىگ رارق دهاشم دروم هك نىا رگم درادن ىنىعم هودحم چيه متا هك دىوگ ىم موتناوك كىزىف هجوت و دهاشم لمع .دنوش ىم هدرتسگ ناهج نورده هب دعالا قوف ىتعرس اب اه متا همه (رطان) امش ىم سوملم ىاهتيعقاو هب لىدبتار اهنآ و دده ىم شهاك ار اهما ىناكم شرتسگ هك تسا قىقد رود هب صخش ىناكم هودحم كى رد هك متا ىاهنورتكلا و متا دىوگ ىم رت هداس ناىب هب زاب .دنك رطان نآ هب كىزىف رد) ناسنا رگا مىئوگ ىم هدام نآ هب ام و دنتسه شدرك رد (ىداىنب تارذ) هتسه و دده ىم تسد زا ار دوخ صخش هودحم متا دشاب هتشادن دوجو (دوش ىم هتفگ رگدهاشم و زاندش رود هب دنك ىم عورش داىز تعرس اب هدش چوم هب لىدبت ىداىنب تارذ و اهنورتكلا .دنوش ىم دىدپان سوملم ىاهتيعقاو همه بىترت نىا هب و رگىدى

(هدام ناهج) تايعقاو هك (مىراد تداع نآ هب هچنآ و) ىنوتوىن كىزىف هاگدىد فالخ رب نىاربانب رطان نهذ نودب عقاو رد .دنتسه ام هب هتسباو تايعقاو ىموتناوك كىزىف رد دنتسه ام زا لقنسم و هتخاس ام ىنهذ ىاه تىلاعف اب تيعقاو و درادن دوجو ىدام ناهج چيه و متا چيه ، هرذ چيه ركفت لمعو دراىلىم كى زا مىدراىلىم كى هزادنا هب متا درىگن رارق دهاشم دروم متا كى رگا .دوش ىم هتخادرب ىم همادا نامز نآ ات ىگدرتسگ نىا .ددرگ وحم و هدش هدرتسگ ات دشك ىم لوط هىناث كى تمسق **موتناوك** (هلاقم).دنمان ىم تيعطق مدع ار ىگدش وحم نىا اهنادكىزىف .دىنك دهاشم ار نآ هك دباى (انگىم تىاس ،هداس نابز هب

ىم آلثم ؛ىملع عوضوم هب مه و دوش ىم هتفگ ىنيع عوضوم هب مه «عوضوم» ،ىسراف نابز رد [9] ،ىملع و ىنهذ عوضوم ىهرابرد .تسا هدش ىكىكفت كى ىسپلگنا رد اما .ملع نىا عوضوم دنىوگ (هلاقم حرش)درب ىم راك هب ار (object) هژبا هملك ،ىنيع و ىجراخ عوضوم ىهرابرد و (subject) هملك (ماگ هب ماگ ىىاخ اب

رد آلومعم هك تسا نىون **هفسلف** رد حالطصا كى (objet) :**ىوسنارف** هب هژبا ى هژبا ى تخابر دهاشم هك هچنآ هىوتكژبا و هندنكهدهاشم هىوتكژبوس .دوش ىم هدراب راك هب **هژبوس** ربارب (اىدپ ىكىو تىاس)ددرگىم

اهرصانع نم ةفيثكلا ءايشأل جرخي امك ءيش نم جرخي مل و ءيش نم دلوتي مل دلوي مل و [10] راجشأل نم رامثلا و عيبانيلال نم ءاملال و ضرألال نم تابنلال و ةبادلل نم ةبادلل و ءيشلال نم ءيشلال فنألال نم مشلال و نذألال نم عمسلال و نيعلال نم رصبلاك اهزكارم نم ةفيطللال ءايشأل جرخي امك ال و (91ص ؛ (قودصلل) ديحوتلال مفلال نم قوذلال و

هطاحا ار مشچ هرک هک ىجراخ هلضع شش .دنتسه تکره هب روبجم ،ندىد يارب اهمشچ [11] تاهج رد گنهامه تروص هب ار اهمشچ اهنآ و دنكىم لمع ىزاب بش همىخ ىاهخ دننام ،تساهدرک .دهدىم تکره فلتم

رد ار ءايشا رىوصت رون .تسا رون ،دراد زاین نآ هب ندىد يارب ام مشچ هک ىرصنع نىرتىلصا اما كشا زا ىكزان هىال ،دنكىم سمل ار نآ مشچ هب دورو ماگنه رون هك ىزىچ نىلوا .دناشنىم مشچ كمك رون زكرمته هب فافش ششوپ نىا .دراد رارق مشچ هىنرق ،بوطرم هىال نىا تشپ .تسا .دنكىم

ای هی بنع اب کم درم ندش زاب . دوشیم کم درم دراو ، دراد مان هی لالز هک هیال نی ا زا روبع زا سپ رون
رون . دراد یگتسب رون دورو نازی م هب یگدش زاب نی ا نازی م و دریگی م تروص مشچ یگنر شخب نام ه
هدی بات یاهوترپ ، یسدع . تسا نی برود ز نل دن نام نآ درک لمع هک دباتیم مشچ یسدع هب نآ زا سپ
رییغت ، ای شا ندوب کی دزن ای رود هب هجوت اب یسدع تماخض . دنکی م زکرمتم ار هی کبش هب
دنکی م .

رد رون . تسا هی حاجز مان هب دن نام لژ یعیام زا ول م هک دوشیم مشچ هرک دراو رون دعب هلحرم رد
تساهدش عقاو مشچ هرک تمسق نی رتیلخاد رد هک دباتیم هی کبش مان هب یاهدرپ هب تیاهن
یاهوترپ . تسا یساکع نی برود ملیف ای ی رادرب ملیف نی برود ماخ ملیف هحفص دن نام هی کبش
ریسفت اچنآ رد و لقتنم زغم هب یبصع ییاهمای پ بلاق رد هی کبش هدرپ اب دروخرپ زا سپ یرون
(دشر همانش ناد ، [دنی بی م هنوگچ مشچ](#)) . دوشیم

۱۴۰۰ / ۱۲ / ۷ خروم هق ف هسلج هب تسا طوبرم ، دن ب نی ا تارابع [12]

ود دوشیم ققحم هنوگچ «ندی د» لمع هک نی ا و (ندی د) راصبا تی فی ک باب رد امدق نی ا م رد [13]
دوب فورعم هی رطن :

عابطنا ی هی رطن . فلا

عاعش جورخ ی هی رطن . ب

و یل قیص و فافش تسا ی مسج (مشچ یسدع) هیدی لج هک دن دوب دقتعم عابطنا ی هی رطن نابحاص
هب و دوشیم عقاو نآ حطس رد مسج نآ زا یشقن دریگب رارق شل باقم رد ی مسج رگا اذل ، دن نام هنی ا
زا و دوب شن اویری و وطسرا هب بوسنم هدی قع نی ا . دوشیم ققحم «راصبا» لمع هلیسو نی ا
دن دوب هدی قع نی ا ویری انیس نبا و یزار اړک ز نب دمحم یمالسا نادنم شناد

و دی شروخ و شتآ دن نام رون عب نم و رّین ی مسج ار مشچ یسدع ، عاعش جورخ ی هی رطن نابحاص
یم لباقم مسج هب و دوشیم چراخ ی نارون ی عاعش مشچ زا هک دن دوب دقتعم و دنتسناد یم ناگراتس
دوشیم ققحم راصبا هلیسو نی ا هب و دروخ

رد نآ سار هک تسا ی طورخم عاعش نآ هک دن دوب دقتعم یضعب : دن دوب هتسد ود هی رطن نی ا نابحاص
لکش یا هئاوتسا هک دن دوب دقتعم رگید هورگ و دریگی م رارق یئرم مسج یور رب نآ ی هدعاق و مشچ
بوسنم هدی قع نی ا . تسا تکرح رد و برطضم امئاد تسا یئرم مسج یور رب هک عاعش رس نآ و تسا
ی هدع و یسوط نی دلایصن هجاوخ یمالسا نادنم شناد زا . دوب اه نآ اویری و سونی لاج و نوطالفا هب
رکذ یلئالدرگی دکی هیلع و هلرب هی رطن ود نی ا زا کی ره اویری . دنا هتفریذپ ار هدی قع نی ا رگید
عاعش جورخ ی هی رطن نابحاص هک یئالاکشا هلمج زا و تسا روطسم هفسلف بتک رد هک دنا هدرک
هراشا نتم رد هک تسا کچوک رب گرزب قابطنا مدع لاکشا دنا هدرک عابطنا ی هی رطن نابحاص رب
نایب لاکشا نمض رد نتم رد هک تسا نامه دنا هداد عابطنا ی هی رطن نابحاص هک مه ی باوج و هدش
تسا یعیبط مولع نادنم شناد دنسپ دروم مه زورما و تسا هدش

زا و تسین تیمها لباق نادنچ هک دراد یموس ی هدی قع «قارش اخیش» هب فورعم نی دلایصن خیش
می نکی م ی راددوخ نآ رکذ

نیا .دراد راصبا تقي قح باب رد یا هئاگادج ی هدیقع یمالسا ریهش فوسلیف نیهلأتملا ردص یمن ار راصبا تقي قح ،تیمامت و تحص صرف رب قوف ی هیرطن ود زا کیچی ه تشاد راهطا دنمشناد ءاروام راصبا و تسا مشچ (یکیزیف) یعیبط لمع هب طوبرم هیرطن ود ره اریز دنك هیجوت دناوت داحتا و لوقعم و لقاع داحتا باب رد دوخ فورعم ی هیرطن تابثا اب دنمشناد نیا .تسا یعیبط لمع یعیبط لمع هك تسا سفن یعادبا تیلعاف عون کی «ندی» هك درك تباث ،سوسحم و سّساح تروص دوخ ی هلاعف تردق اب سفن ،یعیبط لمع نتفای ماجنا زا سپ و تسا نآ ی همدقم (یکیزیف) .دیامن یم ءاشنا و عادبا دوخ عقص رد ار سوسحم ئش لثام

دیوگ یم عابطناباحصا ی هدیقع در ماقم رد رافسا مراچ دلج رد نیهلأتملا ردص

ی هیرطن ی هلّدا ینعی «هب راصبالا نوک ال هیف حبشلا عابطناب یلعّلدی امنا همامت دعب اذه و» اما دوش یم عقاو مشچ رد یریوصت و حبش هك دنك یم تلالد ،تیمامت و تحص صرف رب عابطناب (۱۲۱-۱۲۰:ص 6ج . یرهطم دیهش راثآ هعومجم) .دوش یم ققحم وا هب «ندی» هك دنك یمن تلالد

اذه تابثال قارشالاقمکح یف ،یدرورس نیدلأاباهش ،هلأتملاخیشلا هرکذ ام ةصالخ و [14] یأر وه ام یلع نیعلال یف یئرملا ةروص عابطناب سیل راصبالا نأ :لصفنم لاثم ملع بلطملا هب ات متشاد لاؤس عابطناب نیا رد نم .تسین هغدغدیب لوا ملعم هب باستنا لّوالا ملّعملا ،هك نیا هب دراد شوخ و بوخ یرادشه نییأر نیب عمج رد ناشیا .مدیسریباراف بانج شیامرف ،دشاب مشچ رد ریوصت عابطناب دارم هك تسین نیچ ینعی ؛تسین نأ یقباطم ینعم هب عابطناب نتشادن و نتفای ققحت ماقم رد و جراخ اب یو طابتر و سفن ندید و راصبا نایب یارب هكلب .دندرک باختنا فیرش بلطم نأ یارب ار عابطناب ملک طفل

نانادیضایر هب باستنا نیا .نیّیضایرلا بهذم وه امک ،یئرملا یلإ نیعلال نم عاعشلا جورخ ال و ،دیرجتزا میاهدناوخ هك ییاهباتك مّم رد ،دشابیم رتساسایب و رتلكشم باستنا نأ زا زین نیا .دنتسه عاعش جورخ هب لئاق اهنآ هك دش هتشاذگ نویضایر ندرگ رب هببوبر دهوش و هموطنم رّصبم هب رصب عاعش جورخ دارم ایآ ؟تسیچ عاعش جورخ نیازا دارم یلو ،تسا تسرد رهاظ هب نخس هم و دنزیم رود هدیسر یئرم هب یتقو و هدش جراخ مشچ زا عاعش :دنتفگ یاهدع نأ نایب رد ؟تسا ،هك تسا نیا نأ نایب و تسین حیحص نخس نیا هك نیا ای و ،دنیبیم ار نأ مدآ و دریگیم ار نأ یاج نیا دعب و تسا مشچ رد طورخم رس هك دوشیم جراخ مشچ زا یطورخم هكلب ،تسین طخ کی عاعش نیا مّم ایضایر یاهباتك رد .دنیبیم ار نأ مدآ و ،دریگیم ار یئرم مامت و دوشیم زاب و هدش شخپ رون زین رطانم و ایارم باتك هب تبون (تئی هسرد) هعمج و هبنشجنپ سرد و هدش نأ هب یتاراشا .دناوخم ار اهنآ هسندنه زا یلحارم ناردگ و تامدقم زا دعب و ،تسا یسرد و یملع یباتك هك دسریم رد .تسا مئی هب باتك ریرقت و تسا یسرد هك یسراف نیدلأ لامك ریرقت هب ایارم و رطانم راصبا :تسا هومرف زین ،تسا هدوب هجاوخ بانج زا شیپ و املع مظاعا زا هك ،مئی هب بانج مشش لصف ترهش هكنیا سكعرب .تسا راصبا ثعاب رصب هب رصبم عاعش جورخ ینعی ؛تسا عاعش جورخ هب نبا بهذم و .دنیبیم مشچ اب و دسریم مشچ هب و هدروخ ماسجا هب دیشروخ رون :دنیوگیّم آلثم ؛دراد یو هب روهشم باستنا سكع هب بلطم نیا و تسا رصبملا یلإ رّصبملا نم عاعش جورخ زین مئی ه (۶۹۰ :هحفص ۳ ،دلج ،هذازنسح) ةعبرألا رافسألا یسراف حرش).تسا نیّمه میتفای ام ار هچنآ .تسا

«نذالاً نم عم سلا و»

ریغ ندید رد . تسایسح رون زا ریغ رون نیا دوش یم مولعم (عمّس رونلاب) : دیامرف یم یتقو و سپ دیاش رون نآ . تسه رون نآ اما تسین یسح رون ندینش رد اما دنک یم راک مه یسح رون کی رون نیازا دوخ . تسایسح ندرک شوگ و نداد لد ، نامه ندینش دوخ . دنک یم لاسرا سفن هک تسایسیچ نیمه . مشوگ مد هن مونسش یم شنطوم رد ار توص نم اذل . دوش یم رضاح توص لاسرا نطوم نامه رد ندینش توص افرص هک نیا هن دوش یم رضاح اج نامه سفن سپ . کی دزن ای دوب رود ادص هک دمهف یم اذل **نم مشلا و نذالاً نم عم سلا و** : دنهد یم همادا تیاور نیمه رد اذل . دسرب شوگ هب و دیایب رد تشپ یسک رگا ، منز یم فرح مراد یقاتا رد یتقو و مشاب هتشاد یفیطل حور نم رگا «**فنالا**» . موش یم هجوتم ، دشاب هداتسیا شوگ .

«نولهاجلا هاداع هرونب»

ی هضور رد (ع) مظاک امام زا تسایلا یلیخی تیاور . یونعم مه یسح مه ،دراد بتارم و تانوؤش رون یم ،دن یب یم ،هللا رون اب نموم . دنهد یم تبسن هللا رون هب ارفاک و نمؤم لامعا مامت هک یفاک ادخ اب هللا رون هب مه رفاک یتح و لامک یوس هب دنک یم ریس ،دناوخ یم زامن ،دنک یم رکف ،دونش .دننک یم ینمشد ادخ اب ادخ دوخ رون اب مه رفاک «^[1]نولهاجلا هاداع هرونب» ! دنک یم ینمشد دن یامرفب دنه اوخ یم ترضح هنرگ و دراد یعیسو یانعم رون دوش یم مولعم ؟تسا یرون هچ ،رون نی ا رتالاب دور یم بلطم هک تسایفراعم زیچ کی رون نی . تسایرون رفک هک

یلع نع یغانخلال روصنم نب دمحم نع نارهم نب لیعامسإ نع دایز نب لهس نع انباحصأ نم دَع ^[1] نب قزمح همع نع عیزب نب لیعامسإ نب دمحم نع نبسحلا نب دمحم نع ییحی نب دمحم و دیوس نب دمحم نع نارهم نب لیعامسإ نع یدهنلا دمحا نب دمحم نع نبسحلا و دیوس نب یلع نع عیزب هلأسا اباتک سبحلا یف وه وع یسوم نسحلا یبأ یلإ تبثک :لاق دیوس نب یلع نع روصنم نب هللا مسب هتخسن هذه باوجب ینباجأ مث ارهشأ یلع باوجل سبتحاف قریثک لئاسم نع و هلاح نع و هتمطعب و نب نمؤملا بولق رصبأ هرون و هتمطعب یذلا میطعلال یلعلال هلل دمحلل *میحرللا نمحرللا قلیسولا هیلإ ضرألل یف نم و تاوامسلل یف نم یغتبأ هرون و هتمطعب و نولهاجلا هاداع هرون و ریب و مصأ و عیمس و دتھم و لاض و ئطخم و بیصمف داضتمل نایدأل و قفلتخملا لامعألل و (۱۲۴ ص ؛ ۸ ج ؛ (ةیمالسإل - ط) یفاکلا) ناریح یمعأ

ت:سا هدش شرازگ زین مالسلل هیلع نب نموملاریما زا قیلثاچ لاوس رد نومضم نی

لاقف ع نب نمؤملا ریمأ قیلثاچلا لأس :لاق معفر یقربلا دمحم نب دمحا نع انباحصأ نم دَع لماح لج و زع هللا ع نب نمؤملا ریمأ لاقف هلمحی شرعلما شرعلال لمحی لج و زع هللا نع ینربخأ تاوامسلل کسمی هللا نإ -لج و زع هللا لوق کلد و امهنبی ام و امهفی ام و ضرأل و تاوامسلل و شرعلال نع ینربخأف لاق اروفغ امیلح ناک هنإ هدعب نم دحا نم امهکسمأ نإ اتلاز نئل و الوزت نأ ضرأل و شرعلال لمحی هنإ تلوق و کلد لاق فیکف ^[1]ةینامث ذئموی مهقوق کبر شرع لمحی و هلوق هنم رمحأ رون قةبرأ راونا نم یلعات هللا هقلخ شرعلال نإ ع نب نمؤملا ریمأ لاقف ضرأل و تاوامسلل هنم ضیبأ رون و قرفصلل ترفصا هنم رفسأ رون و قرضخلل ترضخا هنم ررضأ رون و قرحلل ترمحا رصبأ هرون و هتمطعبف هتمطع نم رون کلد و قلمحلل هللا هلمح یذلا ملعلال وه و ضایبالل ضیبأ و تاوامسلل یف نم یغتبأ هرون و هتمطعب و نولهاجلا هاداع هرون و هتمطعب و نب نمؤملا بولق لومحم لکف قةبتشملا نایدأل و قفلتخملا لامعألل قلیسولا هیلإ هقئالخی عیمج نم ضرألال و قایح ال و اتوم ال و اعفن ال و ارض هسفنل عیطتسی ال هتردق و هتمطع و هرونب هللا هلمحی وه و عیش نم امهب طیحملا و الوزت نأ امهل کسمملا یلعات و کرابت هللا و لومحم عیش لکف اروشن - ط) یفاکلا) هل لاق اریبک اولع نولوقی امع یلعات و هباحبس عیش لک رون و عیش لک قایح (۱۲۹-۱۳۰ ص ؛ ۱ ج ؛ (ةیمالسإل